

Ogólny opis istoty instrumentów finansowych oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w te instrumenty finansowe

Wprowadzony Uchwałą Zarządu nr 06/09/2018z 17/09/2018roku obowiązuje od dnia 17/09/2018 roku.

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Z inwestycjami w instrumenty finansowe wiąże się ryzyko nie osiągnięcia zakładanej stopy zwrotu, w szczególności wiąże się to z potencjalną możliwością utraty części lub całości zainwestowanych środków.

Wysokość możliwych zysków i strat oraz skala potencjalnego ryzyka jest uzależniona od określonych typów instrumentów finansowych, aktualnej sytuacji rynkowej oraz rodzaju oferowanej usługi.

Niniejszy dokument przedstawia charakterystykę instrumentów finansowych, które mogą być wykorzystane w ramach świadczenia przez Athena Investments Dom Maklerski S.A. usługi zarządzania portfelem, w skład którego wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych. Ponadto przedstawione są rodzaje ryzyka związane z inwestycją w dany rodzaj instrumentu finansowego oraz rodzaje ryzyka związane ze świadczeniem usługi zarządzania portfelem, w skład którego wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych.

Niniejszy dokument może nie obejmować wszystkich czynników ryzyka związanych z inwestycją w dany instrument finansowy, który potencjalnie może stanowić przedmiot usługi maklerskiej świadczonej przez Athena Investments Dom Maklerski S.A. Ponadto, biorąc pod uwagę wielość odmian instrumentów finansowych w ramach tego samego rodzaju instrumentu nie da się wykluczyć, iż dokument ten nie będzie wyczerpujący w zakresie obejmującym te instrumenty. W związku z tym w celu uzyskania szerszych informacji dotyczących takiego instrumentu finansowego lub związanych z nim czynników ryzyka zaleca się z kontakt z Athena Investments Dom Maklerski S.A. lub zasięgnięcie porady doradcy inwestycyjnego.

II. OGÓLNY OPIS ISTOTY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INWESTOWANIEM W TE INSTRUMENTY FINANSOWE

<u>RODZAJ INSTRUMENTU</u>	<u>CHARAKTERYSTYKA i FUNKCJONOWANIA W NORMALNYCH I POZYTYWNYCH WARUNKACH RYNKOWYCH</u>	<u>FUNKCJONOWANIE I WYNIKI INSTRUMENTU W WARUNKACH RYNKOWYCH, W SZCZEGÓLNOŚCI W NEGATYWNYCH WARUNKACH RYNKOWYCH</u>	<u>RYZYKO ZWIĄZANE Z NIEWYPŁACALNOŚCIA EMITENTA LUB POWIĄZANYMI ZDARZENIAMI, TAKIMI JAK UMORZENIE LUB KONWERSJA DŁUGU</u>	<u>ZMIENNOŚĆ CENY OKREŚLONYCH INSTRUMENTÓW LUB OGRANICZENIA DOTYCZĄCE DOSTĘPNOŚCI RYNKU NA TAKIE INSTRUMENTY</u>	<u>INFORMACJE O PRZESZKODACH LUB OGRANICZENIACH DOTYCZĄCYCH WYJŚCIA Z INWESTYCJI, W TYM ILUSTRACJE MOŻLIWYCH METOD I SKUTKÓW WYJŚCIA, INFORMACJE O OBOSTRZENIACH ORAZ ORIENTACYJNE RAMY CZASOWE SPRZEDAŻY INSTRUMENTU FINANSOWEGO POZWALAJACE NA ODZYSKANIE KOSZTÓW POCZĄTKOWYCH TRANSAKCJI NA DANYM RODZAJU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, MOŻLIWOŚĆ PRZYJĘCIA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH I ZACIĄGNIĘCIA INNYCH, DODATKOWYCH ZOBOWIĄZAŃ</u>	<u>CZYNNIKI RYZYKA</u>
Obligacja	<p>Obligacja jest papierem wartościowym emitowanym w serii, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji (obligatariusza) i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia. Obligacje mogą nie mieć formy dokumentu, w przypadku gdy emitent tak postanowi.</p> <p>W przypadku obligacji niemających formy dokumentu, prawa i obowiązki emitenta i obligatariuszy są określone w warunkach emisji. Emisja obligacji oznacza tym samym zaciągnięcie zobowiązania przez emitenta u nabywców obligacji. Ze względu na tryb</p>	<p>Obligacja jest rodzajem zobowiązania emitenta wobec obligatariusza. Zobowiązanie to jest spłacane jako należność pieniężna w ściśle określonym czasie wraz z odsetkami, których sposób naliczania jest określony w warunkach emisji obligacji. Wielkość tego zobowiązania to wartość nominalna obligacji, a termin jego zwrotu przez emitenta to termin wykupu obligacji. W normalnych i pozytywnych warunkach rynkowych zobowiązania te są wykonywane na bieżąco, zgodnie z dokumentem emisyjnym, zaś w przypadku materializacji czynników</p>	<p>Głównym ryzykiem obligacji jest ryzyko niewypłacalności emitenta, który gwarantuje zwrot z obligacji całym swoim majątkiem. Brak wystarczającego majątku powoduje konieczność realizacji zabezpieczeń obligacji (o ile istnieją). Niewypłacalność emitenta może mieć również miejsce na etapie przed terminem wykupu obligacji, co może spowodować brak wypłaty</p>	<p>Obligacje są stosunkowo odporne na wahania cen w normalnych warunkach rynkowych. Większość obligacji emitowana jest w ramach emisji prywatnych, stąd dostęp do tych instrumentów jest ograniczony, zaś płynność niska.</p>	<p>Szczegółowa specyfika obligacji jest wskazywana każdorazowo w dokumencie informacyjnym, stanowiącym podstawę emisji. Dodatkowo obligacja jest instrumentem o ograniczonej możliwości wyjścia (tylko po okresie zapadalności, chyba że nastąpi przedwczesny wykup obligacji). Czas zbycia obligacji na rynku wtórnym może być dłuższy niż 6 miesięcy, a w negatywnych warunkach rynkowych niemożliwy.</p>	<p>Ryzyko kredytowe (wypłacalności emitenta) – ryzyko nie dotrzymania przez emitenta warunków umowy, nie wypłacenia w terminie należnych odsetek lub nie spłacenia kapitału;</p> <p>Ryzyko płynności – ograniczona możliwość sprzedaży obligacji na rynku bez utraty wartości (negatywnego wpływu na cenę);</p> <p>Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość ceny obligacji na zmiany stóp procentowych. Wzrosty stóp procentowych powoduje spadek</p>

	<p>i formę regulowania odsetek od zaciągniętego długu, wyróżnia się obligacje o stałym i zmiennym oprocentowaniu (obligacje kuponowe) oraz obligacje zerokuponowe. Istnieją również m.in. obligacje przychodowe, w których odsetki zależą od poziomu przychodów emitenta, obligacje zamienne, kiedy posiadacz obligacji ma prawo zamiany w określonym stosunku obligacje na akcje emitenta.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW POZYTYWNYCH: Obligacja jest warta 20 zł. Obligacje są oprocentowane na poziomie 10% rocznie. Po roku Emitent wykupuje obligacje, zaś inwestor zyskuje (brutto) 22 zł.</p>	<p>ryzyka wartość obligacji może być niższa niż wskazuje na to jej wartość nominalna, w szczególności w przypadku materializacji ryzyka niewypłacalności emitenta. Z uwagi na niską płynność obligacji (w szczególności niepublicznych) możliwość wyjścia z inwestycji jest ograniczona, a materializacja ryzyk może spowodować brak możliwości uzyskania chociażby zwrotu wpłaconego kapitału lub może spowodować konieczność realizacji zabezpieczeń (o ile istnieją) i odsunięcie w czasie zwrotu kapitału, łącznie z brakiem całkowitego zaspokojenia.</p> <p>Stopień ryzyka zależy od wiarygodności emitenta, więc ratingu nadanego mu przez agencje ratingowe. Do wysoko ocenianych należą papiery dłużne Skarbu Państwa (bony, obligacje), zaś do najniższej ocenianych – papiery dłużne przedsiębiorstw o wysokim stopniu ryzyka finansowego.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW NEGATYWNYCH: Obligacja jest warta 20 zł. Obligacje są oprocentowane na poziomie 10% rocznie. Po roku Emitent nie wykupuje obligacji i składa wniosek o upadłość. Majątek Emitenta nie pozwala na realizację zobowiązań, a Klient traci zainwestowane środki.</p>	<p>odsetek należnych z tytułu obligacji.</p>		<p>Metodą wyjścia z inwestycji oprócz umorzenia po okresie zapadalności lub przedwczesnym wykupie jest zbycie obligacji na rzecz innej osoby, o ile charakterystyka obligacji na to pozwala. Obligacje nienotowane charakteryzują niemal zerową płynnością. Skutkiem takiego sposobu wyjścia z inwestycji może być konieczność akceptacji ceny niższej niż wynika z wyceny dokonywanej w normalnych warunkach rynkowych.</p> <p>Maksymalna strata jest równa wartości zainwestowanych środków.</p>	<p>cen obligacji o stałym oprocentowaniu i obligacji dyskontowych.</p> <p>Ryzyko reinwestycji - jest związane z sytuacją, w której dochody z tytułu posiadania instrumentu finansowego są reinwestowane przy innej stopie procentowej niż stopa zwrotu z danego instrumentu finansowego;</p> <p>Ryzyko wykupu na żądanie – odnosi się ono do obligacji, które mogą zostać wykupione „na żądanie”. Ryzyko to występuje, gdy w momencie obniżenia się stóp procentowych nastąpi żądanie wykupu po cenie niższej niż bieżąca cena rynkowa.</p> <p>Ryzyko spadku wartości zabezpieczenia – zabezpieczenia (o ile istnieje) może stracić swoją wartość, znaczenie gospodarcze lub może być niezbywalne, co może uniemożliwić realizację roszczenia z tytułu obligacji.</p>
<p>Akcja</p>	<p>Akcja jest papierem wartościowym dającym prawo do własności części majątku spółki akcyjnej, łączącym w sobie prawa o charakterze majątkowym i niemajątkowym. Akcja jako papier wartościowy wyznacza zarówno zakres praw jak i obowiązków akcjonariusza. Akcjonariusze nie odpowiadają za</p>	<p>Akcja jest odzwierciedleniem kondycji spółki, zaś jej wycena powinna odpowiadać wartości godziwej spółki. Materializacja ryzyk (rynkowych i specyficznych) wobec spółki może spowodować spadek wyceny akcji, w szczególności akcji publicznych, która to wycena będzie niepowiązane ze</p>	<p>Ryzyko niewypłacalności emitenta wiąże się pośrednio z działalnością operacyjną emitenta oraz jego sytuacją gospodarczą. Zagrożeniem dla inwestycji w akcje mogą także być zmiany w organach</p>	<p>Akcje publiczne charakteryzują się stosunkowo wysoką płynnością. Płynność instrumentu spada na rynku niepublicznym oraz w razie materializacji ryzyk spółki.</p>	<p>Możliwość wyjścia z inwestycji w akcji wiąże się niemal wyłącznie ze sprzedażą akcji na rynku wtórnym. Możliwość sprzedaży akcji jest uzależniona od posiadanego pakietu akcji, publicznego charakteru akcji, kondycji finansowej i</p>	<p>Ryzyko rynkowe - zwane również ryzykiem systematycznym lub niedywersyfikowalnym, odnosi się do czynników, które wywierają wpływ na spółkę akcyjną, ale są od niej niezależne tj. nie mogą być kontrolowane (nawet częściowo) przez żaden pojedynczy podmiot.</p>

	<p>zobowiązania spółki. Do uprawnień majątkowych zaliczyć należy np. prawo do udziału w zysku, prawo do udziału majątku w przypadku likwidacji spółki. Do uprawnień niemajątkowych zaliczane są m.in.: prawo do udziału w walnym zgromadzeniu spółki, prawo głosu, prawo do informacji o działalności spółki.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW POZYTYWNYCH: Akcja jest warta 20 zł. Po roku Po roku akcja jest warta o 2 zł więcej, czyli 22 zł. Zysk brutto inwestora wynosi zatem 10%.</p>	<p>spadkiem wartości majątku spółki. Spadek wartości akcji może spowodować problemy w działalności operacyjnej. Ponadto, metodologia wyceny nie zawsze może odzwierciedlać bieżącą wartość sprzedaży akcji. W szczególności w przypadku spółek niepublicznych dokonywane wyceny opierają się na prognozach i danych finansowych, które mogą okazać się nieprawidłowe.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW NEGATYWNYCH: Akcja jest warta 20 zł. Po roku Po roku akcja jest warta o 2 zł mniej, czyli 18 zł. Strata inwestora wynosi (bez dodatkowych opłat, prowizji i kosztów) zatem 10%.</p>	<p>zarządczych lub nadzorczych spółki.</p>	<p>Identyfikuje się, że rynki finansowe, w tym rynek akcji, są w dużym stopniu zależne od sytuacji makroekonomicznej oraz kondycji danej branży lub gałęzi gospodarki, w której działa emitent. Podstawowe ryzyka są powiązane z wysokością PKB, ocen ratingowych, wysokości stóp procentowych i wysokości stopy inflacji. W odniesieniu do akcji konkretnych przedsiębiorstw, ryzyko inwestycyjne jest związane z sytuacją ekonomiczno-finansową spółki.</p>	<p>operacyjnej spółki, miary ryzyka reputacyjnego, kondycji branży lub gałęzi gospodarki.</p> <p>Maksymalna strata Klienta nie może przekroczyć wartości wpłaconego kapitału.</p>	<p>Związane jest ono z siłami przyrody oraz wynika z warunków ekonomicznych danego rynku i rynku globalnego;</p> <p>Ryzyko specyficzne - zwane również ryzykiem indywidualnym, niesystematycznym lub dywersyfikowalnym związane jest z przyszłymi zdarzeniami, które można częściowo kontrolować albo przewidywać. W przypadku spółek emitujących akcje jako źródła ryzyka specyficznego należy wymienić: zarządzanie firmą, konkurencja, dostępność surowców, płynność, bankructwo firmy czy też poziom dźwigni finansowej lub operacyjnej;</p> <p>Ryzyko makroekonomiczne - związane z wrażliwością rynku kapitałowego na krajowe i światowe czynniki makroekonomiczne;</p> <p>Ryzyko branżowe - związane ze wzrostem konkurencji, spadkiem popytu na produkty sprzedawane przez podmioty z branży, jak również zmiany technologiczne;</p> <p>Ryzyko płynności – ograniczona możliwość kupna/sprzedaży akcji na rynku bez utraty wartości (negatywnego wpływu na cenę); praktycznie całkowity brak płynności może wystąpić w przypadku zawieszenia notowań spółki bądź wycofania akcji z obrotu zorganizowanego;</p> <p>Ryzyko polityczne – zmiana przepisów prawa przez ustawodawcę może wpływać bezpośrednio lub pośrednio na sytuację ekonomiczną przedsiębiorców – emitentów akcji</p>
--	--	--	--	---	--	---

						– a tym samym na cenę akcji, płynność obrotu i jego wielkość.
Prawo do akcji	<p>Prawo do akcji to papier wartościowy uprawniający do objęcia akcji nowej emisji. Zostało stworzone w celu prowadzenia obrotu akcjami nowej emisji przed ich zarejestrowaniem w Krajowym Rejestrze Sądowym. Prawa do akcji umożliwiają inwestorowi sprzedaż akcji (poprzez sprzedaż prawa do nich) zanim nastąpi ich faktyczny debiut giełdowy. Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału w KRS następuje zamiana praw do akcji na akcje. Cena prawa do akcji, jeśli na giełdzie notowane są już akcje dawniejszych emisji tej samej spółki, jest na ogół nieznacznie mniejsza od ich ceny giełdowej. Owa drobna różnica jest czymś w rodzaju dyskonta dla inwestora kupującego tytuł własności do papieru, który nie został jeszcze wyceniony przez rynek w normalnym systemie notowań. W przypadku pierwszej publicznej emisji akcji danej spółki odniesieniem dla ceny prawa do akcji jest z jednej strony cena emisyjna, z drugiej zaś oczekiwana cena rynkowa.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW POZYTYWNYCH: Cena rynkowa akcji wynosi 10 PLN. Spółka postanowiła wyemitować 100.000 akcji. Prawa do akcji zostały dopuszczone do obrotu przed zarejestrowaniem nowej emisji i ich cena rynkowa wynosi 8 PLN. Po takiej cenie inwestor nabywa 100 praw do akcji.</p> <p>Po dopuszczeniu akcji cena rynkowa wzrosła do 10 zł, czyli inwestor uzyskał zysk brutto na poziomie 200 zł.</p>	<p>Odpowiednio jak w przypadku akcji.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW NEGATYWNYCH: Cena rynkowa akcji wynosi 10 PLN. Spółka postanowiła wyemitować 100.000 akcji. Prawa do akcji zostały dopuszczone do obrotu przed zarejestrowaniem nowej emisji i ich cena rynkowa wynosi 8 PLN. Po takiej cenie inwestor nabywa 100 praw do akcji.</p> <p>Po dopuszczeniu akcji cena rynkowa spadła do 5 zł, czyli inwestor poniósł stratę równą co najmniej 300 zł.</p>	Odpowiednio jak w przypadku akcji.	Odpowiednio jak w przypadku akcji.	Odpowiednio jak w przypadku akcji.	<p>Ryzyko rynkowe - zwane również ryzykiem systematycznym lub niedywersyfikowalnym, odnosi się do czynników, które wywierają wpływ na spółkę akcyjną, ale są od niej niezależne tj. Nie mogą być kontrolowane (nawet częściowo) przez żaden pojedynczy podmiot. Związane jest ono z siłami przyrody oraz wynika z warunków ekonomicznych danego rynku i rynku globalnego;</p> <p>Ryzyko specyficzne - zwane również ryzykiem indywidualnym, niesystematycznym lub dywersyfikowalnym związane jest z przyszłymi zdarzeniami, które można częściowo kontrolować albo przewidywać. W przypadku spółek emitujących akcji jako źródła ryzyka specyficznego należy wymienić: zarządzanie firmą, konkurencja, dostępność surowców, płynność, bankructwo firmy czy też poziom dźwigni finansowej lub operacyjnej;</p> <p>Ryzyko makroekonomiczne - związane z wrażliwością rynku kapitałowego na krajowe i światowe czynniki makroekonomiczne;</p> <p>Ryzyko branżowe - związane ze wzrostem konkurencji, spadkiem popytu na produkty sprzedawane przez podmioty z branży, jak również zmiany technologiczne;</p> <p>Ryzyko płynności – ograniczona możliwość sprzedaży akcji na rynku bez utraty wartości (negatywnego wpływu na cenę); praktycznie całkowity brak płynności może</p>

						<p>wystąpić w przypadku zawieszenia notowań spółki bądź ryzyko wycofania akcji z obrotu zorganizowanego;</p> <p>Ryzyko polityczne – zmiana przepisów prawa przez ustawodawcę może wpływać bezpośrednio lub pośrednio na sytuację ekonomiczną przedsiębiorców – emitentów akcji – a tym samym na cenę akcji, płynność obrotu i jego wielkość.</p> <p>Ryzyko niezarejestrowania emisji – w przypadku niezarejestrowania emisji spółka zwróci posiadaczom PDA tylko cenę emisyjną, w przypadku nabycia PDA za kwotę większą nadwyżka nad cenę emisyjną nie podlega ochronie.</p>
Prawo poboru	<p>Prawo poboru to papier wartościowy uprawniający jego posiadacza do objęcia akcji nowej emisji na warunkach określonych w uchwale Walnego Zgromadzenia spółki dotyczącej nowej emisji akcji z prawem poboru. W przypadku podwyższenia kapitału zakładowego spółki, dotychczasowi akcjonariusze mają prawo pierwszeństwa w objęciu nowych akcji, w stosunku do liczby posiadanych akcji (o ile statut lub uchwała o podwyższeniu kapitału nie stanowi inaczej). Jest to istotne prawo, ponieważ objęcie nowych akcji przez nowych akcjonariuszy prowadzi do „rozwodnienia kapitału” tzn. procentowego zmniejszenia udziału dotychczasowych akcjonariuszy w stosunku do całej sumy kapitału akcyjnego spółki (art. 433 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych). Ponadto cena akcji jest korygowana na dwa dni rozliczeniowe przed dniem ustalenia</p>	<p>Wartość praw poboru zależy bezpośrednio od ceny akcji, do objęcia których dane prawo poboru uprawnia. Prawo poboru może być przedmiotem samodzielnego obrotu na rynku regulowanym.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW NEGATYWNYCH: Gdy cena rynkowa akcji po rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego przez sąd i realizacji prawa poboru jest niższa niż cena emisyjna nowej akcji (związanej z prawem poboru), Inwestor wykazuje stratę.</p>	<p>Odpowiednio jak w przypadku akcji.</p>	<p>Odpowiednio jak w przypadku akcji. W przypadku praw poboru na rynku regulowanym – są one przedmiotem obrotu maksymalnie przez kilka dni.</p>	<p>Realizacja prawa poboru polega na złożeniu zapisu na akcje nowej emisji. Jeżeli posiadacz praw poboru nie złoży zapisu na akcje nowej emisji lub nie zbędzie praw poboru na giełdzie, wraz z upływem terminu składania zapisów na nowe akcje, prawa poboru posiadacz nie uzyska żadnego zysku ani straty, Natomiast w przypadku Klientów, którzy dokonali zapisu na akcje nowej emisji w miejsce praw poboru pojawią się prawa do akcji. Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego przez sąd, staną się akcjami.</p>	<p>Ryzyko rynkowe - zwane również ryzykiem systematycznym lub niedywersyfikowalnym, odnosi się do czynników, które wywierają wpływ na spółkę akcyjną, ale są od niej niezależne tj. Nie mogą być kontrolowane (nawet częściowo) przez żaden pojedynczy podmiot. Związane jest ono z siłami przyrody oraz wynika z warunków ekonomicznych danego rynku i rynku globalnego;</p> <p>Ryzyko specyficzne - zwane również ryzykiem indywidualnym, niesystematycznym lub dywersyfikowalnym związane jest z przyszłymi zdarzeniami, które można częściowo kontrolować albo przewidywać. W przypadku spółek emitujących akcji jako źródła ryzyka specyficznego należy wymienić: zarządzanie firmą, konkurencja, dostępność surowców, płynność,</p>

	<p>prawa poboru (dzień rozliczenia w KDPW).</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW POZYTYWNYCH: Gdy cena rynkowa akcji po rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego przez sąd i realizacji prawa poboru jest wyższa niż cena emisyjna nowej akcji (związanej z prawem poboru), Inwestor wykazuje zysk.</p>					<p>bankructwo firmy czy też poziom dźwigni finansowej lub operacyjnej;</p> <p>Ryzyko makroekonomiczne - związane z wrażliwością rynku kapitałowego na krajowe i światowe czynniki makroekonomiczne;</p> <p>Ryzyko branżowe - związane ze wzrostem konkurencji, spadkiem popytu na produkty sprzedawane przez podmioty z branży, jak również zmiany technologiczne;</p> <p>Ryzyko płynności – ograniczona możliwość sprzedaży akcji na rynku bez utraty wartości (negatywnego wpływu na cenę); praktycznie całkowity brak płynności może wystąpić w przypadku zawieszenia notowań spółki bądź ryzyko wycofania akcji z obrotu zorganizowanego;</p> <p>Ryzyko polityczne – zmiana przepisów prawa przez ustawodawcę może wpływać bezpośrednio lub pośrednio na sytuację ekonomiczną przedsiębiorców – emitentów akcji – a tym samym na cenę akcji, płynność obrotu i jego wielkość;</p> <p>Ryzyko posiadania środków na dokonanie zapisu - składając zapis na akcje zobowiązani jesteśmy do opłacenia akcji po cenie określonej w prospekcie emisyjnym.</p> <p>Ryzyko przekroczenia terminu zapisów – z prawa poboru można skorzystać w terminie ściśle określonym w prospekcie emisyjnym. Nie skorzystanie z tego prawa skutkuje utratą wartości posiadanych praw poboru.</p>
--	--	--	--	--	--	--

<p>Kontrakt terminowy</p>	<p>Kontrakt terminowy umowa pomiędzy kupującym i sprzedającym kontrakt, w której jedna strona zobowiązuje się do kupna, a druga do sprzedaży przedmiotu kontraktu po określonej z góry cenie w wyznaczonym dniu lub do dokonania rozliczenia pieniężnego mającego na celu wyrównanie różnicy cen. Kontrakty terminowe, typu financial futures, do których należy np. kontrakt na indeks WIG20, nie opiewają na towar fizyczny, lecz na waluty, papiery wartościowe, depozyty bankowe o stałym oprocentowaniu, czy w końcu na indeksy giełdowe.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW POZYTYWNYCH: Inwestor kupuje jeden kontrakt terminowy na indeks WIG20 po kursie 2540. Mnożnik, czyli jednostka pieniężna przez którą pomnożona zostaje wartość jednego punktu indeksu, wynosi 20 PLN. Wartość kontraktu (mnożnik x kurs kontraktu) wynosi $2540 \times 20 = 50\ 800$ PLN. Inwestor za kupiony kontrakt wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości 8% wartości kontraktu czyli 4 064 PLN. Po kilku dniach kontrakt terminowy na indeks WIG20 jest notowany po cenie 2590 i po tej cenie inwestor sprzedaje kontrakt. W wyniku tej transakcji inwestor notuje zysk w wysokości $20 \times (2590 - 2540) = 1\ 000$ PLN co przekłada się na 24,6% zysku w stosunku do wniesionego w momencie zawarcie transakcji depozytu zabezpieczającego.</p>	<p>Kontrakty terminowe są wystandaryzowane, co oznacza że warunki dotyczące rozmiaru terminu zapadalności, i wysokość zmiany ceny kontraktu są z góry ustalone. Ważnym elementem inwestowania w kontrakty terminowe jest właściwa izba rozrachunkowa, która rozlicza transakcje na kontraktach i przejmuje ryzyko niewypłacalności stron kontraktu. Właściwa izba rozrachunkowa zapewnia również możliwość wcześniejszej, niż w terminie rozliczenia zamknięcia pozycji. Do jej kompetencji należy również ustalenie wysokości depozytu zabezpieczającego, który stanowi zabezpieczenie wykonania zobowiązania strony. Poziom tego depozytu jest stale aktualizowany na podstawie codziennego rozliczania kontraktów. W wyniku rozliczenia na rachunku Inwestora codziennie dopisywany jest zysk bądź odejmowana strata. W tej sytuacji Inwestor może być zobowiązany do dopłacenia różnicy, która jest nazywana depozytem uzupełniającym.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW NEGATYWNYCH: Inwestor kupuje jeden kontrakt terminowy na indeks WIG20 po kursie 2540. Mnożnik, czyli jednostka pieniężna przez którą pomnożona zostaje wartość jednego punktu indeksu, wynosi 20 PLN. Wartość kontraktu (mnożnik x kurs kontraktu) wynosi $2540 \times 20 = 50\ 800$ PLN. Inwestor za kupiony kontrakt wnosi depozyt zabezpieczający w wysokości 8% wartości kontraktu czyli 4 064 PLN. Po kilku dniach kontrakt terminowy na indeks WIG20 jest notowany po cenie 2300 i po tej cenie</p>	<p>Brak bezpośredniej korelacji z sytuacją emitenta.</p>	<p>Możliwość kupna/sprzedaży kontraktów po określonej cenie bez negatywnego wpływu na kurs jest niska. Ryzyko płynności jest dodatnio skorelowane z długością okresu jaki pozostał do terminu ostatecznego rozliczenia kontraktu.</p> <p>Depozyt zabezpieczający zostanie pomniejszony o kwotę straty w przypadku powstania niekorzystnych zmian na rynku. Klient jest zobowiązany do uzupełnienia środków własnych lub zamknięcia odpowiedniej liczby pozycji w sytuacji, gdy ich wartość spadnie poniżej wymaganego poziomu depozytu zabezpieczającego.</p> <p>W przypadku, gdy Klient nie wyrówna kwoty minimalnego depozytu zabezpieczającego, otwarta pozycja zostanie zamknięta</p>	<p>Inwestorzy, których interesuje utrzymanie pozycji na kontrakcie terminowym na okres wykraczający poza termin wygaśnięcia kontraktu, muszą otworzyć analogiczną pozycję na innej serii kontraktów terminowych z nowym terminem wygaśnięcia i zamknąć pozycję na dotychczasowym kontrakcie terminowym. Taka operacja nazywa się rolowaniem pozycji i wiąże się z poniesieniem dodatkowych kosztów przez inwestora.</p>	<p>Ryzyko płynności – ograniczona możliwość kupna/sprzedaży kontraktów po określonej cenie bez negatywnego wpływu na kurs. Ryzyko płynności jest dodatnio skorelowane z długością okresu jaki pozostał do terminu ostatecznego rozliczenia kontraktu;</p> <p>Ryzyko zmienności ceny instrumentu bazowego – na cenę kontraktu terminowego wpływa cena instrumentu bazowego;</p> <p>Ryzyko rynkowe – ryzyko poniesienia strat w wyniku niekorzystnych zmian kursu posiadacza kontraktu;</p> <p>Ryzyko kredytowe – ryzyko niewywiązania się z zobowiązania wynikającego z kontraktu przez drugą stronę transakcji;</p> <p>Ryzyko dźwigni finansowej - kontrakty terminowe możemy kupować lub sprzedawać wnosząc jedynie depozyt zabezpieczający. Straty, które wynikają z handlu kontraktami terminowymi mogą przekraczać wysokość wniesionego depozytu zabezpieczającego.</p> <p>Ryzyko obowiązku utrzymania odpowiedniej wartości Depozytów Zabezpieczających - zasady utrzymania Depozytów Zabezpieczających mogą zostać zmienione przez Partnera ze względu na zmianę sytuacji rynkowej lub w drodze decyzji biznesowej.</p>
----------------------------------	---	---	--	---	---	---

		inwestor sprzedaje kontrakt. W wyniku tej transakcji inwestor notuje stratę w wysokości 20 x (2300 - 2540) = - 2 800 PLN co przekłada się na stratę 68,9% wniesionego w momencie zawarcie transakcji depozytu zabezpieczającego.				
Kontrakt na różnicę	<p>Kontrakt na różnicę (Contracts-for-difference - CFD) to umowa pomiędzy dwoma stronami kontraktu, które zobowiązują się wobec siebie do rozliczenia różnicy kursów otwarcia i zamknięcia pozycji w tym kontrakcie, wynikającej bezpośrednio ze zmian cen aktywów, których kontrakt dotyczy. Aktywami takimi mogą być akcje, indeksy, stopy procentowe, towary czy waluty.</p> <p>Specyfiką tego rodzaju instrumentów są również punkty swapowe (czyli różnica między terminowym kursem transakcji a kasowym kursem transakcji), które są dodawane do lub odejmowane od wszystkich otwartych pozycji, które są utrzymywane, przez co najmniej jeden dzień. Operacja naliczania punktów swapowych powtarzana jest każdego dnia do czasu zamknięcia pozycji, w szczególności do dnia rozliczenia pozycji. Rozliczenie naliczonej kwoty punktów swapowych następuje w momencie zamknięcia pozycji.</p> <p>Dokonując wyceny tego instrumentu, uwzględnia się zmiany kursu instrumentu bazowego oraz naliczone punkty swapowe. Wycena kontraktów CFD wykonywana jest na bieżąco pod warunkiem, że dokonywany jest handel na danym instrumencie bazowym. Dla innych instrumentów bazowych, godziny handlu kontraktami CFD pokrywają się z godzinami pracy giełd, na których dane walory bazowe są notowane.</p>	<p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW NEGATYWNYCH: Klient zakupił CFD na parę walutową EUR/USD o nominale 1.000 EUR po kursie 5,00. Jeżeli kurs spadnie do poziomu 4,00, wtedy strata z pozycji Klienta będzie wynosiła 1.000 USD.</p>	Brak bezpośredniej korelacji z sytuacją emitenta. Wynik na transakcji jest zmienny w czasie i związany z bieżącą wyceną instrumentu finansowego. W momencie zamknięcia pozycji następuje jego „zamrożenie” i zarachowanie na rachunku pieniężnym.	Z uwagi brak regulowanego CFD płynność instrumentów jest uzależniona od dostawców płynności, których w specyficznych warunkach rynkowych może zabraknąć, co wpłynie na brak możliwości sprzedaży instrumentu (lub zamknięcia pozycji) po oczekiwanej cenie.	<p>Kontrakty CFD zazwyczaj nie posiadają określonej daty wygaśnięcia. Wartości kontraktów na różnice kursowe zmieniają się zgodnie z cenami aktywów, na które opiewają. Ceny tych kontraktów są odzwierciedleniem rzeczywistych notowań walut, akcji, towarów, dlatego oferują wszystkie korzyści, jakie wynikają z handlu instrumentami bazowymi opiewającymi na te instrumenty, lecz bez konieczności ich nabywania.</p> <p>Inwestowanie w kontrakty CFD wiąże się z ryzykiem dodatkowych zobowiązań, które mogą powstać w sytuacji, gdy nastąpi niekorzystna dla Inwestora zmiana kursu kontraktu.</p>	<p>Ryzyko płynności – ograniczona możliwość kupna/sprzedaży kontraktów po określonej cenie bez negatywnego wpływu na kurs.</p> <p>Ryzyko walutowe – związane z możliwością wahań kursu jednej waluty w stosunku do innej;</p> <p>Ryzyko zmienności ceny instrumentu bazowego – na cenę kontraktu na różnicę wpływa cena instrumentu bazowego;</p> <p>Ryzyko rynkowe – ryzyko poniesienia strat w wyniku niekorzystnych zmian kursu posiadacza kontraktu;</p> <p>Ryzyko dźwigni finansowej - kontrakty terminowe możemy kupować lub sprzedawać wnosząc jedynie depozyt zabezpieczający. Straty, które wynikają z handlu kontraktami terminowymi mogą przekraczać wysokość wniesionego depozytu zabezpieczającego;</p> <p>Ryzyko obowiązku utrzymywania odpowiedniej wartości Depozytów Zabezpieczających - zasady utrzymywania Depozytów Zabezpieczających mogą zostać zmienione przez Partnera ze względu na zmianę sytuacji rynkowej lub w drodze decyzji biznesowej.</p>

	<p>Kolejną cechą kontraktów CFD jest brak fizycznej dostawy instrumentu bazowego. Dlatego też, jest on rozliczany wyłącznie gotówkowo w momencie zamknięcia pozycji.</p> <p>Kontrakty na różnicę oparte o ceny akcji podlegają korekcie o kwoty dywidend wypłacanych przez spółki, których akcje są instrumentem bazowym dla danego kontraktu na różnicę. Z tego tytułu otwarte pozycje będą korygowane o odpowiednią wartość wynikającą z wielkości dywidendy poprzez uznanie rachunku o wysokość dywidendy w przypadku pozycji długiej (kupno kontraktu) bądź obciążenie rachunku o wartość dywidendy w przypadku pozycji krótkiej (sprzedaż kontraktu).</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW POZYTYWNYCH: Klient zakupił CFD na parę walutową EUR/USD o nominale 1.000 EUR po kursie 5,00. Kurs wzrósł do poziomu 6,00. Klient odnotował zysk na ww. pozycji w wysokości 1.000 USD.</p>					
<p>Opcja</p>	<p>Opcja jest instrumentem finansowym, który jednej stronie daje prawo (nabywca opcji, posiadacz pozycji długiej) do zawarcia transakcji kupna/sprzedaży instrumentu bazowego, natomiast na drugą stronę nakłada obowiązek zawarcia transakcji kupna/sprzedaży instrumentu bazowego, na warunkach określonych w kontrakcie opcyjnym. Kupujący opcję płaci premię wystawiającemu, a wystawiający wpłaca depozyt, wymagany przez właściwą izbę rozliczeniową bądź organizatora obrotu. Klient może przed dniem rozliczenia zamknąć pozycję zajmując pozycję przeciwną. Wyróżnia się dwa podstawowe typy opcji: opcję kupna i</p>	<p>Z wystawieniem opcji związany jest obowiązek wniesienia depozytu zabezpieczającego albo jego uzupełnienia w przypadku wystąpienia niedoboru lub zamknięcia opcji, gdy depozyt zabezpieczający nie zostanie wyrównany przynajmniej do wymaganej wysokości koniecznej do zabezpieczenia wykonania zobowiązań.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW NEGATYWNYCH: Bieżący kurs akcji spółki Microsoft wynosi 92,8 USD. Inwestor sprzedaje 28 kwietnia po cenie 2,8 USD opcję kupna 1 akcji spółki Microsoft po cenie wykonania 100 USD z terminem</p>	<p>Ryzyko związane z emitentem jest uzależnione od charakteru instrumentu bazowego.</p>	<p>Ryzyko dostępności jest zwykle ograniczone w przypadku transakcji opartych na standardowych instrumentach bazowych, np.: kursach walutowych dla najważniejszych walut, jak: EUR, USD, GBP, JPY, czy też PLN, ale może być wyższe dla walut, które są mniej powszechne w obrocie.</p>	<p>Opcja może być sprzedawana i kupowana wielokrotnie przed upływem terminu ważności, z zastrzeżeniem dotyczącym momentu dokonania transakcji.</p> <p>Transakcje sprzedaży opcji obarczone są nieograniczonym ryzykiem.</p>	<p>Ryzyko płynności – ograniczona możliwość zawarcia transakcji kupna/sprzedaży bez negatywnego wpływu na kurs; Ryzyko rynkowe – ryzyko poniesienia strat w wyniku niekorzystnych zmian kursu opcji; Ryzyko zmienności ceny cen instrumentu bazowego – na cenę opcji wpływa cena instrumentu bazowego; Ryzyko rozliczenia – pozycja wystawcy może zostać zamknięta niezależnie od jego woli oraz zysków/strat z inwestycji w wyniku wylosowania do wykonania;</p>

	<p>opcję sprzedaży, co daje cztery główne kombinacje zajmowanych pozycji, gdyż Klient może wystawić opcję kupna (short call) lub opcję sprzedaży (short put) lub nabyć opcję kupna (long call) lub opcję sprzedaży (long put). Cena opcji, czyli premia zależy m.in. od zmienności instrumentu bazowego (im wyższa zmienność tym wyższa cena) oraz od czasu pozostałego do wygaśnięcia opcji (im mniej czasu tym niższa cena).</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW POZYTYWNYCH:</p> <p>Bieżący kurs akcji spółki Microsoft wynosi 92,8 USD. Inwestor kupuje 28 kwietnia po cenie 2,8 USD opcję kupna 1 akcji spółki Microsoft po cenie wykonania 100 USD z terminem wykonania przypadającym na 21 września. W dniu 21 września kurs akcji Microsoft wynosi 105,2 USD. Opcja zostaje zrealizowana i w rezultacie inwestor nabywa akcję spółki Microsoft po cenie wykonania opcji 100 USD, a następnie sprzedaje ją po cenie rynkowej 105,2 USD. W wyniku całej operacji odnotowuje zysk w wysokości $(105,2 - 100) - 2,8 = 2,4$ USD, co stanowi 85,7% zysku w stosunku do ceny nabycia opcji.</p>	<p>wykonania przypadającym na 21 września. W dniu 21 września kurs akcji Microsoft wynosi 121 USD. Opcja zostaje zrealizowana i w rezultacie inwestor jest zmuszony do kupna 1 akcji spółki Microsoft po cenie rynkowej 121 USD i sprzedania jej nabywcy opcji po cenie wykonania 100 USD. W wyniku całej operacji odnotowuje stratę w wysokości $(100 - 121) + 2,8 = -18,2$ USD, co stanowi - 650% straty w stosunku do premii uzyskanej ze sprzedaży opcji.</p>				<p>Ryzyko upływu czasu – cena opcji jest uzależniona od czasu, jaki pozostał do wygaśnięcia opcji. Zbliżanie się terminu wygaśnięcia opcji może powodować spadek wartości opcji nawet przy niezmiennym poziomie ceny instrumentu bazowego. Upływ czasu działa więc na niekorzyść nabywców opcji kupna i nabywców opcji sprzedaży;</p> <p>Ryzyko kredytowe - ryzyko niewywiązania się z zobowiązania wynikającego z opcji przez drugą stronę transakcji. Ryzyko to jest szczególnie wysokie dla inwestorów posiadających długą pozycję. Ryzyko to jest znacząco ograniczone dla opcji rozliczanych są za pośrednictwem izby rozrachunkowej;</p> <p>Ryzyko depozytu zabezpieczającego - sprzedawca (wystawca) opcji może ponieść stratę przewyższającą wpłacony depozyt zabezpieczający.</p> <p>Ryzyko dźwigni finansowej - w przypadku sprzedaży opcji (wystawienie opcji) o wartości nominalnej przekraczającej wartość środków zgromadzonych na rachunku pieniężnym Klienta w przypadku niekorzystnego zachowania się ceny instrumentu bazowego istnieje potencjalna możliwość utraty znacznej części lub całości zainwestowanych środków.</p>
<p>Warrant subskrypcyjny</p>	<p>Warrant subskrypcyjny to instrument finansowy uprawniający posiadacza do objęcia akcji nowej emisji spółki, w określonym terminie po ustalonej cenie (prawo pierwszeństwa nabycia akcji nowej emisji po z góry ustalonej cenie). Emisję warrantów subskrypcyjnych</p>	<p>Odpowiednio jak w przypadku akcji.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW NEGATYWNYCH:</p> <p>Spółka emituje 1.000 warrantów subskrypcyjnych (objętych za 1 PLN), uprawniających do zapisu na 1.000</p>	<p>Odpowiednio jak w przypadku akcji.</p>	<p>Odpowiednio jak w przypadku akcji.</p>	<p>Warrant daje prawo, jednak nie stanowi zobowiązania do nabycia bądź zbycia instrumentu bazowego po określonej cenie wykonania.</p>	<p>Ryzyko płynności – warranty subskrypcyjne charakteryzują się niską płynnością obrotu;</p> <p>Ryzyko rynkowe – ryzyko poniesienia strat w wyniku spadku kursu warrantu;</p>

	<p>reguluje ustawa z dnia 15 września 2000 roku – Kodeks Spółek Handlowych (Dz.U. nr 94 z 2000 r., poz.1037 z późn.zm.). Spółka Akcyjna w celu podwyższenia kapitału może wyemitować warranty subskrypcyjne, które uprawniają ich nabywcę do zapisu lub objęcia akcji tej spółki. Stroną zajmującą pozycję krótką jest tu zawsze spółka, która zapewnia wykonanie warrantu. Podstawowe pojęcia definiujące warranty subskrypcyjne określa uchwała Walnego Zgromadzenia dotycząca emisji warrantów.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW POZYTYWNYCH: Spółka emituje 1.000 warrantów subskrypcyjnych (objętych za 1 PLN, uprawniających do zapisu na 1.000 akcji o wartości nominalnej 1 PLN, zaś o wartości rynkowej 2 PLN. Inwestor dokonując zapisu na akcje osiąga zysk brutto 1.000 PLN.</p>	<p>akcji o wartości nominalnej 1 PLN, zaś o wartości rynkowej 0,50 PLN. Inwestor dokonując zapisu na akcje osiąga stratę o wartości co najmniej 500 PLN.</p>				<p>Ryzyko ceny emisyjnej akcji – w terminie wykonania warrantu cena emisyjna jest wyższa od ceny akcji na rynku;</p> <p>Ryzyko zmienności - warranty subskrypcyjne odznaczają się znaczącą zmiennością notowań;</p> <p>Ryzyko ceny wykonania – w terminie wykonania warrantu cena wykonania warrantu kupna może być wyższa od ceny instrumentu warrantu lub cena wykonania warrantu sprzedaży może być niższa do ceny wykonania warrantu.</p>
<p>Tytuł uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania</p>	<p>Tytuły uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania są to wyemitowane na podstawie odpowiednich przepisów prawa polskiego lub obcego papiery wartościowe lub niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe reprezentujące prawa majątkowe przysługujące uczestnikom instytucji wspólnego inwestowania. W przypadku polskiego prawa do grupy tych instrumentów zaliczamy jednostki uczestnictwa otwartych funduszy inwestycyjnych, które nie są papierami wartościowymi i nie mogą być notowane na giełdzie. W przypadku prawa obcego tytuły uczestnictwa mogą przybierać zarówno formę papieru wartościowego lub nie. Obie formy tego instrumentu mogą być przedmiotem obrotu na giełdzie lub nie, w zależności od</p>	<p>Tytuły uczestnictwa inkorporują pełne ryzyko emitenta, który jest de facto masą majątkową. Materializacja ryzyk może spowodować znaczący spadek wartości aktywów lub nawet brak płynności tytułów w przypadku błędnych decyzji inwestycyjnych lub braku nadzoru nad zarządzającym.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW NEGATYWNYCH: Inwestor nabył 1 jednostkę uczestnika o wartości 1.000 PLN. Wartość jednostki spadła o 20 PLN. Inwestor osiągnął stratę równą co najmniej 20 PLN.</p>	<p>Tytuły uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania w pełni odzwierciedla sytuację finansową danego emitenta.</p>	<p>Tytuły uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania są co do zasady niezbywalne, chyba że przewiduje to prawo właściwe dla danego instrumentu.</p>	<p>Metodą wyjścia z inwestycji jest jedynie odkup tytułu uczestnictwa.</p>	<p>Ryzyko zarządzającego - zarządzający funduszem inwestycyjnym może podjąć błędne decyzje, co do wyboru przedmiotów inwestycji do portfela inwestycyjnego funduszu. Ryzyko to podlega ograniczeniu poprzez dywersyfikację portfela inwestycyjnego;</p> <p>Ryzyko niepełnej informacji - brak możliwości bieżącego określenia dokładnych parametrów inwestycyjnych danego funduszu, w tym poziomu ryzyka, wynikający z braku dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego danego funduszu</p> <p>Ryzyko koncentracji - ryzyko związane z koncentracją aktywów</p>

	<p>konkretnych rozwiązań formalno-prawnych.</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW POZYTYWNYCH: Inwestor nabył 1 jednostkę uczestnika o wartości 1.000 PLN. Wartość jednostki wzrosła o 20 PLN. Inwestor osiągnął zysk brutto 20 PLN.</p>					<p>lub rynków określonego funduszu będącego przedmiotem inwestycji;</p> <p>Ryzyko zawieszenia odkupień tytułu uczestnictwa przez fundusz inwestycyjny powstające w wyniku braku płynności składników inwestycji funduszu;</p> <p>Ryzyko zmienności wycen tytułu uczestnictwa, które zróżnicowana jest w zależności od typu funduszu.</p> <p>Ryzyko płynności – ograniczona możliwość kupna/sprzedaży akcji na rynku bez utraty wartości (negatywnego wpływu na cenę).</p>
<p>Bony skarbowe</p>	<p>Bon skarbowy jest emitowanym w serii dłużnym papierem wartościowych skarbu państwa z terminami emisji zawierającymi się najczęściej w przedziale od 1 do 52 tygodni. Bon skarbowy jest instrumentem dyskontowym (dochodem jest różnica pomiędzy ceną zakupu, a wartością nominalną bonu).</p> <p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW POZYTYWNYCH: Emitent wyemitował obligacje skarbowe 1-roczone z 2% oprocentowaniem w stosunku rocznym. Kwota inwestycji (1.000 PLN) po roku powiększy się 20 PLN brutto.</p>	<p>PRZYKŁAD DLA WARUNKÓW NEGATYWNYCH: Emitent wyemitował obligacje skarbowe 1-roczone z 2% oprocentowaniem w stosunku rocznym. Kwota inwestycji (1.000 PLN) ulegnie pomniejszeniu o stratę związaną z brakiem możliwości wykupu obligacji wskutek upadłości kraju emitenta.</p>	<p>Ryzyko emitenta jest minimalne z uwagi na charakter emitenta, jakim jest Skarb Państwa.</p>	<p>Polskie bony skarbowe są sprzedawane i odkupywane przez Ministra Finansów z dyskontem w drodze przetargów. Bony skarbowe są przedmiotem obrotu na rynku międzybankowym. Polskie bony skarbowe emitowane są w postaci zdematerializowanej, czyli w formie elektronicznego zapisu w rejestrze papierów wartościowych dokonywanego przez agenta, który rejestruje zmiany stanu posiadania wynikające z obrotu. Inwestycja wiąże się z trudnością spieniężenia inwestycji. Przez płynność należy rozumieć czas niezbędny do zamiany posiadanych bonów skarbowych na gotówkę. Im czas ten jest dłuższy, tym ryzyko płynności jest większe.</p>	<p>Wyjście z inwestycji następuje z chwilą upływu okresu zapadalności. Emitent może odkupić bony skarbowe przed okresem zapadalności. Odkup następuje w drodze przetargu organizowanego przez agenta emisji na zasadzie dyskonta.</p>	<p>Ryzyko stopy procentowej - w dużym stopniu jest konsekwencją ryzyka inflacji i wynika z faktu, że w momencie wzrostu rynkowych stóp procentowych spada cena bonu skarbowego, i odwrotnie, obniżenie stóp procentowych prowadzi do wzrostu cen bonów skarbowych;</p> <p>Ryzyko płynności - wiąże się z trudnością spieniężenia inwestycji. Przez płynność należy rozumieć czas niezbędny do zamiany posiadanych bonów skarbowych na gotówkę. Im czas ten jest dłuższy, tym ryzyko płynności jest większe.</p>

III. RODZAJE RYZYKA ZWIĄZANE Z PROWADZENIEM USŁUGI ZARZĄDZANIA PORTFELEM

W związku z prowadzeniem usługi zarządzania portfelem, w skład którego wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, występują następujące dodatkowe rodzaje ryzyka:

1. Ryzyko walutowe – w przypadku posiadania przez Klienta otwartych pozycji na instrumentach finansowych wycenianych w walucie innej niż waluta rachunku pieniężnego, istnieje ryzyko, że zmiana ceny waluty, w której wyceniany jest dany instrument finansowy, w stosunku do waluty, w której prowadzony jest rachunek pieniężny Klienta, wpłynie negatywnie na wycenę wyniku finansowego transakcji Klienta. Ponadto w przypadku, gdy rachunek pieniężny Klienta prowadzony jest w walucie innej niż złoty polski, istnieje ryzyko, iż zmiany kursu walutowego waluty rachunku pieniężnego względem złotego polskiego wpłynie negatywnie na wycenę aktywów Klienta w złotych polskich;
2. Ryzyko operacyjne AIDM S.A. – ryzyko związane z wystąpieniem awarii, opóźnień działania systemów informatycznych lub działań osób reprezentujących strony transakcji bądź innych osób, których działanie lub zaniechanie może bezpośrednio lub pośrednio oddziaływać na proces zawierania transakcji podczas świadczenia usługi zarządzania portfelem w skład którego wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych. W wyniku ziszczenia się ryzyka operacyjnego, zlecenie składane w imieniu Klienta może nie zostać zrealizowane lub parametry transakcji mogą istotnie różnić się od zamierzonych;
3. Ryzyko operacyjne Partnera – ryzyko firmy inwestycyjnej prowadzącej rachunek inwestycyjny Klienta związane z wystąpieniem awarii, opóźnień działania systemów informatycznych lub działań osób reprezentujących strony transakcji bądź innych osób, których działanie lub zaniechanie może bezpośrednio lub pośrednio oddziaływać na proces zawierania transakcji. W wyniku ziszczenia się ryzyka operacyjnego, zlecenie składane przez AIDM S.A. w imieniu Klienta może nie zostać zrealizowane lub parametry transakcji mogą istotnie różnić się od zamierzonych;
4. Ryzyko nieefektywnych decyzji inwestycyjnych - ryzyko wystąpienia możliwości, że podjęte w najlepszej wierze i zgodnie z najlepszą wiedzą decyzje inwestycyjne nie przyniosą oczekiwanych rezultatów i wartość posiadanych instrumentów finansowych, a tym samym wartość aktywów netto portfela Klienta ulegnie zmniejszeniu.
5. Ryzyko podatkowe - ryzyko związane z brakiem pewności co do konsekwencji podatkowych związanych z dokonywaniem transakcji kupna i sprzedaży instrumentów finansowych, a także ponoszeniem opłat i prowizji na rzecz AIDM S.A. i Partnera, wynikające ze złożonego otoczenia finansowo-gospodarczego, w tym zmieniające się prawo podatkowe, niejednolite i zmieniające się interpretacje prawa podatkowego, zmieniające się orzecznictwo sądowe, zmieniające się otoczenie prawne.
6. Ryzyko inflacji - ryzyko odnoszące się do realnej wartości stopy zwrotu z danej inwestycji, związane z prawdopodobieństwem wystąpienia spadku siły nabywczej pieniądza w okresie trwania tej inwestycji
7. Ryzyko niewypłacalności Partnera - ryzyko poniesienia straty na skutek niewypłacalności, czyli trwałej niezdolności do regulowania wszelkich zobowiązań bez względu na jego termin wymagalności, Partnera prowadzącego rachunek inwestycyjny Klienta.

IV. DŹWIGNIA FINANSOWA I DEPOZYT ZABEZPIECZAJĄCY

Dźwignia finansowa jest stosunkiem wartości instrumentu finansowego do wartości wnoszonego depozytu zabezpieczającego. Depozyt zabezpieczający to kwota stanowiąca określony procent wartości instrumentu finansowego, którą Klient musi posiadać na rachunku pieniężnym, aby mógł otworzyć pozycję. Dzięki wykorzystaniu depozytu zabezpieczającego, Klient ma możliwość otwarcia pozycji o większym nominale niż wartość środków zgromadzonych na jego rachunku pieniężnym. W przypadku posiadania otwartych pozycji, Klient zobowiązany jest do utrzymywania depozytu zabezpieczającego na poziomie wymaganym przez firmę inwestycyjną prowadzącą rachunek inwestycyjny Klienta. W przypadkach określonych szczegółowo przez daną firmę inwestycyjną, takich jak np. zanotowanie niezrealizowanej straty na otwartej pozycji czy też wzrost zmienności instrumentu finansowego, którego dotyczy otwarta pozycja, firma inwestycyjna może zażądać uzupełnienia albo zwiększenia poziomu depozytu zabezpieczającego. Im wyższa dźwignia finansowa tym wyższe ryzyko. Z uwagi na mechanizm dźwigni finansowej wbudowany w konstrukcję niektórych instrumentów finansowych, inwestor może ponieść stratę wyższą niż pierwotny koszt otwarcia pozycji (wniesiony depozyt zabezpieczający). Mechanizm dźwigni finansowej w przypadku niekorzystnych zmian kursu powoduje, że strata środków własnych rośnie proporcjonalnie do wielkości dźwigni finansowej.